Christiansen

540
31

NOTITSER

VEDKOMMENDE DET DANSKE TOLDVÆSEN

ved

J. H. TUXVÆRD,

Kammerraad og Toldkasserer ved Helsingør Toldsted.

1867.

(Trykt som Manuscript for Toldembedsmænd.)

Helsingør.

Trykt hos Grüner & Søn.

1867.

Forord.

Ifølge Anmodning fra en i Toldfaget ansat Embedsmand om at give ham saadanne Oplysninger, der kunde være til Nytte og Veiledning for ham i hans nye Stilling, og som ikke allerede indeholdtes i selve Toldtarifen, de private Udgaver deraf, eller i Jørgensens Samling af Anordninger med Supplement, udarbeidede jeg efter Raadførsel med nogle af Toldstedets ældste og dygtigste Toldassistenter, for adskillige Aar siden endeel til dette Øiemed sigtende Notitser. Disse har jeg senere efter Emanationen af Loven af 4de Juli 1863 omredigeret og suppleret. Hr. Justitsraad og Toldinspecteur Holm i Kjøbenhavn, hvis Interesse for Faget er ligesaa anerkjendt som hans Dygtighed og fortrinlige Varekundskab, har ogsaa sat mig istand til yderligere at supplere disse med flere for practiske Toldembedsmænd nyttige Meddelelser, samt henledet Opmærksomheden paa adskillige videnskabelige Bøger, indeholdende flere, i det Efterfølgende berørte, Oplysninger.

I den Formening, at endeel af disse saaledes supplerede Notitser imidlertid vilde kunne være af Interesse ogsaa for andre, naturligviis især yngre ansatte, Toldembedsmænd, og fordi det ikke vil kunne nægtes, at selv mange ældre Mænd i Faget kunde ansee det ret ønskeligt at have deslige practiske Bemærkninger samlede paa

eet Sted, fremfor at maatte søge Oplysninger derom paa mangfoldlge Steder, ja ofte endog forgjæves, og da jeg heri bestyrkedes af adskillige Toldembedsmænd, for hvis Anskuelse jeg har megen Agtelse, — bragtes jeg paa den Tanke at overgive disse til Trykken, selvfølgelig dog kun som noget aldeles „Privat“ og som „Manuskript for Mænd i Toldfaget.“

Jeg, der nu i en lang Aarrække har virket i dette Fag, deraf i 18 Aar som Toldcontrolleur hersteds, tør ialtfald bevidne af egen Erfaring, at jeg oftere i en tidligere Periode har følt Savnet af flere af de først senere hen erholdte Oplysninger, der uu samlede indeholdes i Manuscriptet.

Det erkjendes tilfulde, at deri vel ikke indeholdes meget Nyt for ældre Mænd af Faget; men jeg smigrer mig dog med, at selv disse ville forefinde Eet og Andet, som ikke forhen har været dem bekjendt, idet mine forskjellige Stillinger i Faget netop have frembudt en ganske usædvanlig riig Anledning til at blive bekjendt med de meest forskjelligartede og fiint udtænkte Maader, hvorpaa Defraudationer ligeoverfor Toldloven kunne udføres.

Det forholder sig vel heldigviis saa, at der nu for Tiden ikke er saa megen Tendents til Smuglerier som tidligere; men da Toldvæsenet dog ikke kan være fuldkommen betrygget i saa Henseende, saa har jeg ikke af dette Hensyn ladet mig afholde fra at realisere min Tanke om Udgivelse i Trykken som foranberørt.

Med Ønske om, at idetmindste Noget deraf maatte være til Nytte for Dhrr. Toldembedsmænd af Opsynsfaget, tillader jeg mig da gratis og portoberigtiget at lade følge nogle Exemplarer af bemeldte Manuscript, idet

jeg dog specielt beder Dhrr. Medembedsmænd velvilligst nøie at lægge Mærke til, at Notitserne ere kun at ansee som reent „privat Arbeide“ og ene bestemte som „Manuscript for Toldembedsmænd“.

Helsingør, den 20de October 1867.

J. H. Tuxværd.

E. Skr.

Det følger af Sagens Natur, at der i Notitserne endnu kunne mangle Oplysninger af lignende Slags som de meddeelte, som det kunde være af Interesse for practiske Toldembedsmænd at blive bekjendt med. Jeg tillader mig derfor herved at bede Dem, som ere istand til at meddele saadanne, om behageligen inden Aarets Udgang at ville opgive disse til mig, for at de eventualiter kunne fremkomme som Supplement til Nærværende.

NOTITSER.

I. Skibes Inqvisition m. m. vedkommende.

1. Foruden hvad der herom handles i § 22 af Instructionen af 12te December 1797 for Toldembedsmænd udenfor Kjøbenhavn er der at paaagte:

at i Havnen indkommende Fartøier strax ved Ankomsten bør inqvireres, uanseet de allerede maatte være inqvirerede eller toldforseglede af Krydsvæsenet, $^{1}/_{7}$ 1860 *)

at der ikke er falske ɔ: ikke behørig nittede Bolte paa Lugekarmene, saa at Luger kunne aftages, uden at Forseglingen brydes. Der har existeret saadanne Lugekarme, hvisaarsag Toldopsynet helst maa anbringe Sømmene, med Toldseglet paa, ned paa selve Dækket og ikke paa Lugekarmen.

Bestaae Dækslerne over Lugen af flere Dele, og de ikke alle ere forsynede med Kramper, hvorigjennem Lugejernet er trukket, maae Toldsegl anbringes paa Dækslerne saaledes, at disse ikke kunne hæves og give Adgang til Lasten. Kramperne til Lugejernet maae eftersees, at de ere „veynede", saa at de ikke kunne udtrækkes.

at de Toldsegl eller Plomber, der forefindes paa Skibets Luger eller Skodder, som paasatte af Krydsvæsenet eller noget Steds Toldopsyn, ikke ere falske og eftergjorte. Circul. $^{10}/_{12}$ 36.

at de Plomber og Toldsegl, som Toldstedet lader anbringe indtil Skibet skal losse, eller i Mellemtiden under Losningen, eftersees, forinden Toldopsynet forøvrigt begynder sin Function paa Skibet. De paa Skibet anbragte Laase bør alene aabnes og lukkes af Toldopsynet, eg prøves, om de ere lukkede, forinden de fratages. Naar Laase fratages Skibets Luger, maae Laasene med Nøgler omhyggeligt vogtes for at komme i Uvedkommendes Værge.

at der ikke er Spor af at Skibets Dæk for nylig har været opbrækket og der derved, uanseet Toldforseglingen, er banet Vei til at indsmugle af Ladningen under Dækket. (Antruffet i en tidligere Tid flere Gange; i et Tilfælde var Adgangen gjennem Dækket senere skjult af det derover oprullede Ankertoug).

at der ikke bag Chatol, Skab eller fra Bunden af Skab, Køier, fra Ruffet, eller navnlig ved Kahytstrappens underste Trin, eller under Hønsehuset paa Dækket er skjult Adgang til Lasten. I Proviantkammeret og paa flere Steder i Skibet er der forefundet Lemme „kalfatrede". Ved at optage Værket har Adgangen til Lasten viist sig. Disse Lemme have som oftest været dækkede af Skibskister, Rationsfade og deslige. I Kahytten under Voxdugsgulvtæppe er der forefundet Lem til Lasten. Gulvplankerne i Kahyt og Folkerum, Proviant- og Kabelrum maae i det Hele taget nøie undersøges, om de ere til at optage, med eller uden falske Spiger; ligeledes Skodderne. Endvidere, at Underskodderne i Everter, der i Reglen fastholdes med Træhvirvler for Lasterummet, ikke lade sig udvendig fra omdreie, eller at Skodderne ved ikke sluttende Hvirvler, lade sig skyde opefter eller indefter ind i Lasten, og derefter igjen indsætte, hvilket sidste navnlig tillige finder Sted, naar Skodderne forneden ikke hvile i eller støttes ved Lister.

I et paa Udlandet og Danmark farende Dampskib er opdaget, at nedenunder to i forskjellige Kahytter staaende Servanter, — hvis Bunde bestode af løse ved hverandre

*) Her og efterfølgende Steder, hvor der blot nævnes Datoer, menes dermed Datoerne paa de Circulairskrivelser, hvorunder det Anførte er fra det kongelige Overtoldinspectorat for Østifterne meddeelt Helsingør Toldkammer.

liggende Bræder, — var paa hvert Sted en med Lister forsynet Lem af tilsvarende Størrelse, tilsyneladende fastspigret, men som uden Vanskelighed kunde optages ved Hjælp af en Pennekniv; nedenunder var skjult Gjemme til Varers Opbevaring. Ligeledes fandtes, at nogle af Bundbræderne i Køierne agter ud i Skibet ikke vare fastspigrede, men kunde optages; nedenunder og indtil Skibets Sider var der Rum til Gjemme af Varer.

Ligeledes ere uanmeldte Gjemmer til Varers Opbevaring forefundne i Latrinindretninger i Damp- og Seilskibe. Indretningen har t. Ex. i et Tilfælde været saaledes: Sædet var til at aftage, og under dette fandtes et andet Sæde, hvor et Brædt var til at udtage og hvorved gaves Adgang til et Rum omkring Metal-Røret, der fra Undersædet, hvori det var fastgjort, gik igjennem Skibsdækket og udenbords.

Det maa iøvrigt særligt erindres, at ved Toldopsynets Undersøgelse om skjulte Gjemmer eller Adgange til Lasten, bør stedse tilkaldes enten Skipper eller Styrmand.

at der i Fiskekvasers Fiskerum ikke findes uanmeldte Viinfoustager. $^4/_3$ 54.

at der ikke er Manufacturvarer stoppede som Madratser i Køierne (i de underslaaede Seil er endog antruffet toldbare Varer); ikke heller Varer skjulte i Pompen, under Ankerkjetting eller Tougværk; ikke Steentøi eller andre toldbare Varer i Vandfade eller i Rationsfade med saltet Kjød og Flesk; ikke heller i Storbaaden, Brødkøier, Hunde- og Hønsehuus; at der ikke er dobbelt Dæk agter ud over Kahytten (opdaget saaledes i en tidligere Tid og Klædevarer fundne skjulte der); Varer i hule Ankerbøier, i Friholter; mellem Søkortene, eller i de store Kabbelgarnsnøgler, der henligge i Seilkøien. Manufacturvarer ere forefundne t. Ex. i et Chatol i et Rum mellem Over- og Underdelen, med

Adgang fra Bagsiden; i Rum bag Skufferne i Chatol og Skabe. Silkevarer ere forefundne i dobbelt Skandseklædning; ligeledes der: Sardiner i Blikdaaser. I Dampskibes Maskinrum og Kulrum er der forefundet Manufacturvarer, Skotøi med flere andre Slags Varer.

at Fjer og Duun ere forefundne stoppede i Køieklæder i den Grad, at de mere lignede Sække og Poser med Fjer end Madratser og Dyner. (Anholdelse af samtlige Køieklæder i et saadant Tilfælde efter § 162 blev ved Overbestyrelsens Resolution givet Medhold).

Ilandbragte Sengeklæder med gammelt Overtræk ere forefundne fyldte med forskjellige Manufacturvarer, saaledes sammenriede at Indholdet lignede Fyld.

at under Udlosning af Kaffe- og Sukkerladninger Arbeidsfolkene have ilandsneget af disse Varer, skjulte i Støvler, Beenklæder, Lommer, i Hatten og imellem Skjorten og Kroppen. Endvidere udsneget af Lasten i Smaaposer skjult paa forskjellige Steder i Skibet, hvor de enten ere forefundne, eller hvorfra de ere senere forsøgte ilandbragte.

at Lax ere fundne hængende uanmeldte udenbords langs Roret; og ligeledes andre Varer i Poser langs Skibets Sider og fastgjorte til Skibet med en Line.*) Østers i Tønder og Kurve fundne slæbende sænkede og i et Baand fastgjorte til Skibets Sider eller ved Forstavnen.

at Lemme i Skodder og for andre Adgange til Lasterummet, forsaavidt de ikke falde i en Fals, bør forsynes tvers over paa to Steder med Toldforsegling, da de ellers kunne aabnes uden Beskadigelse af Toldforseglingen, $^3/_5$ 31.

*) Efter Generaldirectoratets Resolution $^{21}/_{1}$ 62 behandledes en saadan Urigtighed med Confiskation efter Tlfds. § 161, jevnfør § 107.

II. Med Hensyn til Vare Ind- og Udførseler.

2. Pos. 10. **Hvalfiskebeen,** skaarne, ere fundne indlagte i den Bue i Midten, som fremkommer ved Sammenbindingen af Bambus- eller Spanskrør. $^4/_4$ 47.

3. Pos. 28. **Dreierarbeide.** Elfenbeenskamme og Perlemoersknapper ere Gjenstande, som, tildeels formedelst det ringe Rum de indtage, ere tidligere forsøgte indsmuglede paa mange forskjellige Maader blandt lavere beskattede Gjenstande, saasom blandt Støvlesinker, i Emballager med Bomuldsgarn og Korkpropper. I større Qvantiteter forefundet i Strygejern og i Skufferne i Kaffemøller.

4. Pos. 34, 36. **Spirituosa og Viin:**

a. Efter Tyngdens Love flyder den stærkere Spiritus ovenpaa, inden den godt omrystes eller omrulles og amalgamerer sig først derved. For at en Handlende ikke skal kunne tilvende sig en større Godtgjørelse for Spiritus, som udføres, og hvori han lige forinden Udførselen har hældet stærkere Spiritus ovenpaa, end der tilkommer ham for den sande Styrke, af Fadets hele Indhold, vil det, for at sikkre sig derimod, være nødvendigt ved Udførselen af Spiritus, enten at omryste og omrulle Foustagen godt forinden Graderingen, eller ogsaa ved Hjelp af en lang Pompe at faae Indholdet nede i Foustagen prøvet med Gradestokken.

b. Det bør erindres, at Ankere og større Foustager med flydende Varer, t. Ex. Viin, der angives til Udførsel fra Creditoplaget, ere antrufne indrettede falskelig saaledes, at der oppe ved Spundshullet var anbragt et Maal eller deslige, hvori den angivne Varesort forefandtes, medens Foustagens Indhold udenom dette Maal eller Rum kun var Vand, der kan indbringes og atter igjen udløbe af Taphullet.

c. Ved Foustagers Rudering maa observeres, at deri ikke er Mellemrum, hvorved Rudestokken forhindres i at komme

lige ud til Lugstaven, i hvilket Tilfælde Virtelmaalet rettest bør søges ved Omstikning paa andre regelmæssige Foustager.

d. Er Spundsstaven anbragt i usædvanlig høi Bue og afspidset i begge Ender henimod Luggerne, og ligeledes de nærliggende Staver, men i noget ringere Grad, udviser Rudestokken et for høit Virtelmaal, og ved Udførselen mod Godtgjørelse maa Indholdet udfindes ved Omstikning paa andre regelrette Foustager.

e. Virtelmaalet for Foustager, som paa underfundig Maade ere byggede saakaldet fladtrykte, eller irregulaire paa anden Maade, t. Ex. kortere forneden end foroven, maa ligeledes udfindes ved Omstikning, eller ogsaa ved at anbore saadan deform Foustage paa den modsatte Side, optage Virtelmaalet saavel ved Spundshullet som ved det anborede Sted, og derefter tage Middeltallet af disse to Virtelmaal.

Anmærkning. Der fremkom til Toldvæsenets Behandling en saadan deform Foustage Sprit à $14\,^1/_2{}^0$ fra Hamborg, hvis Spundsstav tillige var usædvanlig tyk. Ved sædvanlig Rudning viste Rudestokken kun 115 Virtler, men ved Omstikning fandtes det sande Indhold at være 134 Virtler, altsaa 19 Virtler mere.

f. Er Spundsstaven uforholdsmæssig tyk fremfor Foustagens øvrige Staver, maa Maalet tages — istedetfor til Undersiden af Spundsstaven — saameget høiere, som Spundsstaven er tykkere end de øvrige Staver, da den selvfølgelig ellers udviser et for ringe Virtelmaal.

g. Det turde ligeledes her være at erindre, især for Udførseler af Spiritus mod Godtgjørelse, at naar Foustagerne ere usædvanlig korte i Forhold til deres store Omfangskreds (saasom navnlig for flere Foustager med Sprit fra Stettin og Hamborg) passer Rudestokken ikke dertil, idet den udviser et for stort Virtelmaal (meget ofte ca. 10 pCt.),

saa at Virtelmaalets Optagelse ved saadanne Ind- eller Udførseler bør skee rettest enten efter de Bruunske Tabeller, der i disse Tilfælde have udviist at stemme meget nøie med Foustagens sande Indhold, eller ogsaa ved Omstikning paa andre regelrette Foustager. Nogle Exempler ville yderligere oplyse dette.

1 Foust. Sprit:

Indhold udregnet efter de Bruunske Tabeller $79^3/_8$ Virtel.
Kjøbmandens Factura udviste efter Reduction
af det fremmede Maal..... $79^7/_8$ —
Rudestokken udviste..... 87 —

En anden Foust. Sprit à $16\,^1/_4{}^0$:

Indhold efter bemeldte Tabeller..... $76^5/_8$ —
Indhold efter Kjøbmandens Factura..... $76^3/_8$ —

Foustagen, fuld Br. 1145 ℔, tom 173 ℔, igjen
Netto 972 ℔ og da en Pot veiede Netto
1 ℔ 59 Qv. svarer det til..... $76^3/_8$ —
Rudestokken udviste derimod..... 84 —

Det tilføies, at, naar man har sat sig ind i de Bruunske Tabeller, er det endog meget let baade at optage Maal og gjøre Udregning derefter.

h. I Toldforordningen eller Instructionen for Toldembedsmænd i Kongeriget, er der ikke nogen Regel for at udfinde Virtelmaalet for Foustager, der af en eller anden Grund ikke kunne opfyldes, og saaledes maae maales med Kant, o: som ikke fulde. Den i Jørgensens Samling Pag. 52 opgivne Fremgangsmaade i saadanne Tilfælde maa imidlertid i Reglen ikke følges, da den, naar Kanten ikke er meget stor, er ufordeelagtigere for den kongelige Kasse og ucorrectere end den, der indeholdes Pag. 91—113 i bemeldte Bruunske Tabeller, der ere Toldstederne tilstillede til Afbenyttelse for vigtigere Tilfælde. Til nærmere Begrundelse heraf skal jeg her anføre Uddrag at en af mig i Bayers

Arkiv for Aaret 1855 herom efter et fremmed Skrift meddeelt Artikel:

Naar man vil vide, hvormange Virtler et Oxhoved med Kant, der ruder fuldt 30 Virtl., indeholder, tages en Rudestok og stikkes gjennem Spundshullet lige ned, og findes da t. Ex. at Gjennemsnittet er lige 27 Tommer og Stokken er bleven vaad til 12 Tommer, siger man: 27 giver 100, hvormeget da 12, som udgjør 44, hvilket Tal man søger under A. paa nedenanførte Tabel; det i B. ved Siden staaende, der er 424, multipliceres med Indholdet af Fadet i fyldt Tilstand, som er 30 Virtl., hvorved udkommer 12,720, som derpaa divideret med 1000, bliver 12 Virtl., der er Indholdet af det i Fadet værende Fluidum.

Dersom det i Foustagen værende Fluidum findes at være under det Halve af Foustagens fulde Indhold, bortkastes Brøken, hvorimod naar det viser sig at være over det Halve af Foustagens Indhold, bliver Brøken naar den er over $^1/_2$ gjort til 1, og under $^1/_2$ kastet bort.

A.	B.	A.	B.	A.	B.	A.	B.	A.	B.	A.	B.	A.	B.	A.	B.
1	2	13	76	25	196	37	336	49	487	61	639	73	782	85	906
2	5	14	85	26	207	38	349	50	500	62	651	74	793	86	915
3	9	15	94	27	218	39	361	51	513	63	664	75	804	87	924
4	13	16	103	28	229	40	374	52	525	64	676	76	815	88	932
5	19	17	113	29	241	41	386	53	538	65	688	77	826	89	940
6	25	18	122	30	252	42	399	54	551	66	700	78	837	90	948
7	31	19	132	31	264	43	411	55	564	67	712	79	847	91	955
8	38	20	142	32	276	44	424	56	576	68	724	80	858	92	962
9	45	21	153	33	288	45	436	57	589	69	736	81	868	93	969
10	52	22	163	34	300	46	449	58	601	70	748	82	878	94	975
11	60	23	174	35	312	47	462	59	614	71	759	83	887	95	981
12	68	24	185	36	324	48	475	60	626	72	771	84	897	96	987
														97	991
														98	995
														99	998

Herefter stiller sig saaledes for 1 Foust., fuldt h. $80^{3}/_{4}$ Virtler, af Længde 40 T., Bundsdiameter 32 T. og Spunds do. 34 T., med t. Ex. 25 Tom. Fluidums Høide: efter den i Jørgensens Samling opgivne Udregningsmethode $59^{3}/_{8}$; efter Bruuns Tabeller $64\,^{1}/_{8}$ og efter Ovenstaaende 64 Virtler.

i. Som bekjendt skal Virtelmaalet efter den reglementerede Rudestok søges i Midten af en Foustages Spundshul. Ved større Foustager, hvor Stregerne paa Rudestokken ligge nær ved hinanden, er det imidlertid temmelig vanskeligt med Nøiagtighed at aflæse Virtelmaalet og den i Forordet nævnte kjøbenhavnske Toldembedsmand har derfor inventeret et lille meget practisk Apparat, der efter her anstillede Forsøg fuldkommen svarer til Hensigten ɔ: med Nøiagtighed at optage Virtelmaalet. Saafremt nogen Toldembedsmand maatte ønske et saadant Apparat, der af en herværende Gjörtler laves for 64 Sk, skal jeg paa Begjæring derom lade forfærdige og tilstille Vedkommende Saadant.

k. Spirituosa paa Ankere, udklarerede fra Transitoplag til fremmed Sted, ere forsøgte indsmuglede ved at nedsænke Ankerne i Nærheden af Landet, for senere, naar Opsynets Paapassenhed med Hensyn til den mistænkelige Udførsel var sagtnet, da flere Dage efter lettere ubemærket at ilandtransporteres.

l. Sprit forefundet i særligt indrettede Beholdere i Blikspande, hvis Indhold ved Laagets Aabning kun viste sig at være Mælk. Ved den tidligere Landgrændse er det Samme ligeledes bemærket ved Emballager, der tilsyneladende udviste Bærme, Vand etc., samt endvidere Sprit forsøgt indsmuglet paa Kroppen, skjult under Klæderne, i særskilt til Øiemedet tildannede Blik-Beholdere.

m. De Handlende, som give sig af med Viinhandel, ere af Toldstederne gjorte bekjendte med G. T. & C. C. Resl. $^{30}/_{10}$ 47, der opfordrer dem til kun at angive til Udførsel mod Afskrivning i Creditoplaget, hvad der med Sikkerhed kan vides at fortjene Navn af forsvarlige Handelsvarer som Viin. Toldopsynet er bemyndiget til saa ofte den paagjældende Vares Beskaffenhed forekommer Samme saa tvivlsom, at dertil findes Anledning, at tilbageholde efter Omstændighederne det hele til Udførsel angivne Parti Viin, eller mod Sikkerhedsstillelse fra vedkommende Handlende, idetmindste en Foustage af hvert som Viin angivet Slags Fluidum, istedetfor de hidtil brugelige Prøver paa Flasker. I Tilfælde af en saa aabenbar Slethed ved det paagjældende til Udførsel frembudne Fluidum, at der kan skjønnes muligen for Sundhedspolitiet at være Anledning til at foranstalte det styrtet i Søen, er det en Selvfølge, at det hele Parti, hvorom det gjælder, holdes tilbage, og at Politiet tilkaldes, ligesom Indberetning strax skeer til Overadministrationen. $^{9}/_{11}$ 47.

Der kan hertil bemærkes, at i Kjøbenhavn er Indholdet af 14 Ankere, der ved Udførselen angaves for Viin fra Creditoplaget, befundet at være Rosinvand, der var lavet ved at hælde Vand paa Rosinerne (efterat Sødmen var udtrukken benyttedes Rosinerne til Edikebrygning). Ligeledes fandtes et lignende Qvantum at være Mallas, fortyndet med Vand. I begge Tilfælde blev Værdien af et lige Qvantum Viin confiskeret.

n. Notitse over Maal paa Emballager med Champagneviin:

1 Kasse paa	120	hele Fl.	hd.	41	30	21	er $14^{3}/_{4}$ Cbfod,
	100	-	-	41	26	21	er 13 —
	72	-	-	41	23	19	er $10^{1}/_{3}$ —
	60	-	-	41	19	18	er 8 —
	50	-	-	37	22	14	
			eller	28	21	19	er $6^{1}/_{2}$ —
	25	-	-	24	18	15	er $3^{9}/_{12}$ —

1 Kurv paa 24 à 25 hele Fl. 24 14 17 er $3^{3}/_{12}$ Cbfod,
12 - - 23 14 11 er 2 —

5. Pos. 42. **Dyr.** Iblandt norske Sildetønder er forefundet enkelte indeholdende krydrede Ansioser.

Krydrede Ansioser ere fundne adskilte ved en skjult Bund fra 3 á 4 Lag overliggende saltede Fisk, der vare ukrydrede.*)

6. Pos. 50—53 **Farve- og Malervarer:**

Kalipulver (Pos. 52) er forsøgt urigtigt indført som chemiske Præparater; til Forebyggelse deraf fulgte Prøver med Circul. Nr. 5 1860 e.

Finere Malervarer skulle ofte findes anbragte under lavere beskattede Sorter, saaledes fundne forpakkede under en af de mindre Flasker med Terpentinolie. $^{15}/_{6}$ 45 og $^{24}/_{3}$ 56.

Cochenille skjult i et Fad Krap, $^{24}/_{3}$ 56. Indigo antruffet angivet som Blaafarve. Fine Malervarer forefundne i en Foust., der kun angaves for blaa Vitriol. Et stort Parti Tungspat befundet angivet for Porcellainjord, under hvilken sidste urigtige Benævnelse det stod opført i det hollandske Connossement.

7. Pos. 76 **Galanterivarer,** saasom Portemonaier m. m., i Emballage forefundne skjulte mellem støbte Søm og Træstifter. $^{27}/_{12}$ 55.

8. Pos. 80 – 81 **Glas.** Ved Indførsel af Speile i Rammer er forekommet det Tilfælde, at hver Ramme har indeholdt flere Speilglas ovenpaa hverandre. $^{4}/_{4}$ 47 og $^{24}/_{3}$ 60.

Anm. Fortoldning skeer vel nu efter Vægt; men da Dimensionerne paa de skjulte Glas kunne være større end paa de Glas, der ligge aabenlyst, og som Følge deraf have at svare en høiere Toldsats, saa har jeg troet at burde nævne dette Tilfælde.

9. Pos. 110 **Fajence.** I de almindelige store firkan-

*) Overtoldinsp. $^{14}/_{11}$66, og bemærkes, at den nedlagte Paastand paa Confiskation efter Toldfrds § 107 cfr. § 40 A i Instr. 12te December 1797 bekræftedes ved Generald. Resol. $^{9}/_{11}$66.

tede Steentøiskurve er ved Udførsel fra Creditoplag i Kjøbenhavn, istedetfor Steentøi forefundet en stor Deel Skaar af Steentøi, Fajence og Pottemagerarbeide. Ligeledes er i Kjøbenhavn ved Udførsel fra Creditoplag Fajence i samme Slags Emballage forefundet pakket saa stærkt i Halm, at der for 4 Kurve Br. 1761 Pd. ved Undersøgelsen*) viste sig en mindre Nettovægt af 219 Pd., fremfor den, der fremkommer ved Beregning af anordnet Thara 22 %.

10. Pos. 111. 112. **Porcellain;** antræffes af og til i Emballager med Steentøi og Pottemagerarbeide (især Kopper). $^{14}/_{4}$ 57.

11. Pos. 113. **Kaffe** opdaget i Tønder, som af ydre Udseende blot syntes at indeholde Tjære, men hvori ved Spundshullet var anbragt et mindre Maal med Tjære, saa at Toldopsynet ved blot at aftage Spundset ikke kunde see Andet end Tjære.

Kaffe, der findes mere eller mindre bedærvet og ved Farvning givet Udseende af sunde Bønner, bliver ikke at udlevere, forinden Sundhedspolitiets Samtykke tilveiebringes, see $^{11}/_{8}$ 60.

Kaffebønner, falske, bestaaende af Meel eller deslige i Forbindelse med et Farvestof, blive efter Politiets Anmodning at tilbageholde.

12. **Manufacturvarer.**

Det er opdaget:

at Barege, hvori den fine Traad af Rendingen er Silke, angives som Uldmanufacturvarer. $^{16}/_{1}$ 55 og $^{27}/_{4}$ 61;
ligeledes Hatteplysch (Velpel), $^{4}/_{4}$ 47 og $^{28}/_{7}$ 51, og en vis Slags saakaldet Bomuldsfløiel, hvori Silke, $^{23}/_{6}$ 60.

at i saakaldte Wiener Shavler, naar de ikke ere af aller-

*) Foretagen af Toldopsynet efter Bemyndigelsen dertil ved Lov 4de Juli 1863 § 39. Denne § anbefales ligeledes anvendt ved Fortoldning af Ost i Kybler, da Erfaringen har viist Thara at være meget mindre end 16 pCt.; i Almindelighed kun 6 à 8 pCt.

simpleste Slags, som oftest er iblandet Silke. $^{18}/_{11}$ 52. I de saakaldte franske Shavler, der angaves at bestaae alene af Uld, befandtes, at fine Silketraade vare overspundne af Uld.

at der indføres Lampevæger, hvori Rendingen er af Bomuld, men derimod Isletten af en fiin Silketraad, $^{23}/_{11}$ 60; et Parti paa circa 50 Pd. heraf indførtes til Helsingør fra Frankrig.

Iblandt Baand, der tilsyneladende see ud som Baand af Bomuld eller af Uld, forekomme flere Slags, hvor man ved nøiere Undersøgelse vil forefinde Silke i Rendingen, saasom ved de saakaldte Barrattesbaand, og ellers hvor der er ivævet enkelte Silketraade til Afmønstring. I Kantebaand er ligeledes som oftest en Silketraad i hver Kant.

at i Alenvarer af Halvsilke var tilvævet i Enderne af Stykket flere Alen af heelt Bomuld af samme Mønster, som Hovedstoflet. $^{3}/_{8}$ 51.

Afløsning af Silke nogle Alen ind i hvert Stykke Tøi er ikke alene opdaget i Isletten, men ogsaa i Afmønstringsstriberne i Rendingen, baade ved Gardintøier, Portière-Stoffer som og ved Kjoletøier, $^{26}/_{9}$ & $^{2}/_{10}$ 59; endvidere hvor flere Alen lignende Tøi kun af Uld og Bomuld var omviklet Hovedstoffet; ligeledes Tøier deels lagte med Vrangsiden udad heelt, og deels hvor blot de sidste Alen af Endestykket vare vendte om med Vrangsiden udad, saa at de i Tøiet værende Silkestriber etc. ikke vare synlige, ialtfald ikke uden ved meget nøie Undersøgelse. $^{29}/_{10}$ 52 og $^{28}/_{4}$ 60.

at Coupons til Kjoler med ivævede Silkestriber ere sammenlagte saaledes, at disse kun ved omhyggelig Undersøgelse kunne bemærkes. $^{14}/_{4}$ 57.

at høiere beskattede Varer skjules mellem Lagene af simplere Alenvarer. $^{3}/_{8}$ & $^{25}/_{9}$ 51.

at simplere Bomuldstørklæder, paa hvis Retside er ivævet enkelte Striber eller Blomster af Silke, ere med megen Nøiagtighed sammenlagte saaledes, at disse, der fremkomme i enkelte Tørklæder og sammenbundne i Dusinviis paa den Maade, at alle Hjørnerne ere bøiede ind i Midten, medens Vrangsiden, paa hvilken Silken vanskelig kan sees, vendes udad. $^{2}/_{6}$ 53.

Hvide Baand af Bomuld og Silke ere indkomne paa Ruller saaledes, at Ydersiden (Vrangsiden) ikke viste, at Baandene indeholdt Silke. $^{23}/_{11}$ 59.

Fryndser af Uld med iblandet Silke ere opvnndne paa Indlæg, saaledes at Vrangsiden, hvorpaa den ivævede Silke aldeles ikke kan sees, vender udad. $^{23}/_{11}$ 59.

Possementmagerarbeide forefundet i Baller og Pakker med Bomuldsgarn. $^{3}/_{8}$ 51 & $^{20}/_{7}$ 53.

Knapper, hvori Silke, forefundne i Pakker, som udenpaa som Skilt eller Prøve havde en lignende Knap af Uld alene.

I store Baller Uldgarn er forefundet paa det Omhyggeligste indpakket i Papirspakkerne betydelige Qvantiteter Possementmagerarbeide, meest af Uld og Silke, der vare saa godt skjulte midt i Pakkerne, at det end ikke kunde opdages ved at tage Papiret af disse, men først ved fuldstændigt at løse Bindslerne om Uldgarnet.

I Sække, der vare forsynede med ubeskadiget Toldplombering fra den hannoveranske Saline i Lüneborg er forefundet Manufacturvarer, emballeret i Papir. $^{29}/_{10}$ 53.

16 Stkr. couleurte Bomuldsvarer forefunden uanmeldte i en Tvistballe. $^{2}/_{9}$ 54.

at ubleget Lærred af 24 Traade og derover oftere er antruffet indviklet i Ruller af Lærred holdende under dette Traadetal. $^{15}/_{6}$ 45.

Ravndug er forefunden i Bunden af Kasser, hvis Indhold angaves til Fortoldning som almindelig hvid Sæbe.

Et stort Qvantum ostindiske Silkelommetørklæder (Cohras) forefundet i en større Foust. Salmiak fra London.

Klædevarer ere fundne uanmeldte i Sække med Rug fra Preussen; ligeledes do. i tykke til Opbevarelsen særligt indrettede Fyrreplanker, samt i Rundtømmer, der var udboret og Enderne tillukkede med Spunds.

at Lærredssække, der forud havde været brugte, men nu vadskede og derved givet Udseende som nye ubrugte Sække, vare ved Udførsel til fremmed Sted angivne som saadanne til Afskrivning i Creditoplaget.

Lærreder, ankomne fra Preussen i Skibe, lastede med Brænde, antrufne overlossede til Skibe fra danske Provindssteder, ligeledes lastede med Brænde, og paa denne Maade forsøgte indførte uanmeldt.

Silke- og andre Manufacturvarer forefundne i Baller med Uld og endog i Foustager med Talg, ankomne i Skibe fra de nordlige Bilande, som rigtignok paa Hjemveien havde anløbet en skotsk Havn.

I Forbindelse med hvad der i det Forestaaende er bemærket om Silkens tildeels skjulte Tilstedeværelse i Stoffer, meddeles herved følgende interessante Oplysninger, der skyldes den i Forordene anførte Toldembedsmand.

Silke forekommer nu ofte i de simpleste Shavler. Kradssilke anvendes meget almindelig. Traaden har Udseende som Uld og er uden Glands. Uldne Kjoletøier forekomme nu meget ofte afmønstrede med Nopper af Krads-Silke. Denne Silke forekommer spundet i Traad, og hele Tøier findes deraf.*) Krads-Silke og Uld sammenkartet forekommer og har Udseende som noppret Uldgarn.

*) Hertil kan føies, at Embedsmændene her have seet en Prøve af saadant til Fortoldning i Kjøbenhavn som Silkevarer 2 Rd. pr. ℔ fremkommet Stof og som i Udseende lignede meget grovt halvbleget Lærred. Det var bestemt til Krudtkarduser til Marinen.

Silke sammenkartet med Bomuld, og Silke sammenkartet med Linned (Hør, Hamp) anvendes som Islet i Alenvarer, saasom Kjoletøier.

Krads-Silke i Baller er forsøgt indført som Uld.

Uld, sammenkartet med Bomuld og med Linned, anvendes i Alenvarer, Kjoletøier og Skjørtetøier.

Bomuldsgarn, farvet, anvendes som Islet i ublegede Lærreder, oftest i Corset-Dreil, og do. ufarvet anvendes som Islet i ublegede Lærreder.

Anm.: Angaaende denne sidste Gjenstand haves O. T. Circulairsk. $^{21}/_{8}$49, $^{11}/_{6}$ & $^{13}/_{11}$52, og bemærkes, at der i en tidligere Tid fremkom flere urigtige Angivelser herpaa, og det paa betydelige Qvanta.

13. Pos. 185. **Olier,** ikke vellugtende.

Ved et Toldsted forsøgt indført: 1 Foustage med 18 Virtl. Spiritus à 15$^{3}/_{4}{}^{0}$ som Terpentinolie; Foustagen var malet rød i begge Ender, og kun med en ubetydelig Bestanddeel Terpentinolie, $^{28}/_{6}$ 56.

I et af en Sæbefabrikant til Klarering søm Hampeolie angivet Fad Olie er forefundet under Spundshullet en med den angivne Varesort fyldt Lædersæk, medens Fadets øvrige Indhold bestod af toldpligtig Olie, $^{13}/_{10}$ 60.

14. Pos. 193. **Spillekort.** Ved Indførsel af trykte Bøger maa anvendes særlig Opmærksomhed, da der efter fremkomme Oplysninger deri oftere skal findes Spillekort. $^{11}/_{4}$ 58.

I en Foust. Krudt er funden 15 Pd. Hagel og 216 Spil Kort. $^{6}/_{5}$ 44.

Ligeledes forefundet 12 Spil Kort i en større Pengepung, som en Reisende medbragte.

15. Pos. 196. **Vande,** vellugtende etc.

Tidligere forsøgt indførte paa større Flasker eller Beholdere,

hvis Paaskrift urigtigt antydede, at Indholdet var de langt lavere beskattede ikke vellugtende Olier etc.

16. Pos. 217. **Soda.** Som toldfri Soda kan, naar Undersøgelsen ikke skeer med Nøiagtighed, let uopdaget indpassere salpetersuurt Natron, eller som det ogsaa benævnes salpetersuur Soda (Chilisalpeter), som i store Partier bruges i chemiske Fabriker, idet denne Vare, saavelsom ogsaa Glaubersalt, Borax og Salmiak ligner Soda meget i Udseende. Om disse Varers Kjendemærker see Nr. 37.

17. Pos. 227—231. **Sukker og Sirup.**

I Vand opløst raffineret Sukker befundet urigtigen angivet for Mallas eller det dermed lige beskattede Sirup.

Melados er for endeel Aar tilbage i store Partier forsøgt indført til Fortoldning som Mallas.

Raffineret Sukker forsøgt indført fra Norge i Foustager liig almindelige Sildetønder. $^{6}/_{10}$ 42; ligeledes forefundet mellem andre Tønder med Kalk.

18. Pos. 256. **Uhre,** Lommeuhre fundne skjulte i de hule Træ-Fodstykker, hvorpaa Taffeluhre staae.

19. Pos. 262—268. **Vogne etc.**

Saavel i Fragt- som andre Vogne, som og i Slæder, kan ved dobbelt Bund, dobbelt Beklædning og paa flere andre Maader være dannet Steder, hvori Varer kunne skjult opbevares*).

20. **Forskjelligt.**

a. Foruden de fornævnte Tilfælde er der selvfølgelig dog endnu ikke faa, hvor høiere beskattede Varer skjules mellem lavere beskattede, saasom Cigarer blandt anden Tobak, Klædevarer og deslige i Emballager med Søm, Humle, Farvetræ etc.; Safran og Vanille i Blikdaaser, forefundet i

*) En yderligere Beskrivelse med Tegninger hertil indeholdes i en af daværende Overvigilanceinspecteur J. Bille udgiven Piece, trykt i Oldesloe 1857, der blandt mere indeholder flere for Grændsetoldvæsen og Patrouillering gode Vink.

Rosinfjerdinger og Foust. med Mandler (var stillet paa Daasens mindste Sideflade). Vildt i Emballager med Kartofler, og saaledes fremdeles.

Endvidere er at erindre, at der er antruffet Sømkasser, Kufferter og andre Collier med dobbelt Bund, hvorimellem fandtes høit beskattede Varer, saasom Silkevarer. $^{6}/_{5}$ 44.

I 2 tykke Spadserestokke fandtes 2 Silkeparaplyer.

Imellem Foret og Ydertøiet af Klædningsstykker er forefundet Uhre og høitbeskattede Gjenstande.

Ved Udpasseringen fra Frilageret i Kjøbenhavn er en Klarerer anholdt med høitbeskattede Varer, skjulte paa Kroppen og i Støvlerne.

Ligeledes er Klæde forefundet hos Søfolk, skjult mellem Vest og Trøie paa Ryggen. Lommeuhre ere forefundne mellem Reisendes Klædningsstykker og i deres Lommer. Silketøi forefundet hos en reisende Kjøbmand pr. Dampskib, anbragt som „Mavebelte“ (under Foregivende af Preservativ mod Søsyge). Under Crinoliner hos Damer ligeledes Silkevarer og andre høitbeskattede Gjenstande, endog Oste à c. 16 Pd.

Ligeledes ere forseglede Breve forefundne uanmeldte mellem Reiseeffecter og andre til Eftersyn fremkomne Bogpakker og Emballager.

b. Brugte Sager. — Ved et Toldsted er opdaget, at en navngiven Handelsmand havde forsøgt at indføre mod Forsikkring om Bruget: 2 brugte Frakker og 12 Par Beenklæder, der aldeles ikke kunde benyttes af ham, og tilstodes at være kjøbte i Hamborg. $^{26}/_{9}$ 59.

c. Overtoldinspectoratet ønsker Underretning meddeelt om Opdagelse af mindre almindelige Kunstgreb for at omgaae Opsynet, og det hvad enten Rapport afgives eller ikke. $^{11}/_{6}$ 52.

d. I en tidligere Tid er oftere bemærket Defraudationer, be-

gaaede ved at Varer ere angivne med Skippere til indenlandske Steder som frigjorte, uden at være indladede, men derimod efter Udklareringen senere indtagne fra andet Skib eller fra Baad udklareret til fremmed Sted med tilsvarende Qvanta Transit- eller Creditoplagsvarer, altsaa uden at være toldberigtiget; endvidere, at til fremmed Sted udklarerede Varer ere omlossede til Sandbaade, og af disse uanmeldt indført.

e. Ved Veining maa anvendes megen Forsigtighed, og upaalidelige Klarerere holdes i tilbørlig Afstand fra Vægten. Der er nemlig for nogle Aar siden begaaet Underslæb derved, at under Skaalen med Varerne var underfundigt indstukket Noget, saa at den ikke kunde komme heelt ned og vise den sande Vægtbalance. Det er ligeledes bemærket, at en Klarerer, skjult af Varerne, med Foden har lettet Vægtskaalen.

f. Det maa ligeledes nøie paaagtes af Toldopsynet, at der ved Varernes Udpakning til Undersøgelse og Veining i Veierboden ikke skeer Bedrageri derved, at den Vedkommende unddrager Noget deraf Veining og Toldberigtigelse, enten ved at det ubemærket puttes i Lommerne, eller paa underfundig Maade henlægges paa det Sted i Veierboden, hvor det allerede Toldbehandlede benligger. Begge Dele ere opdagede, og de Paagjældende mulcterede efter Toldanordningerne.

g. I saadanne Tilfælde, hvor der øiensynligt gjøres Forsøg paa at unddrage Varer fra Erlæggelse af Indførselstoldafgifterne, derved at disse, i den Hensigt at bevirke toldfri Indførsel, benyttes som Emballage, bliver der at gjøre Paastand paa de vedkommende Gjenstandes Fortoldning; dog at der ved Bedømmelsen af hvert enkelt forekommende Tilfælde gaaes frem med behørig Conduite. $^{2}/_{11}$ 61.

21. Et virksomt Middel til at afværge nye Smuglerier

turde vistnok være, at allerede uopdaget udførte Smuglerier senere ved Toldvæsenets Conduite afsløres og foranlediges paatalte. Der kan herom anføres, at der i Høiesteretsdom af 16de November 1855 indeholdes et Præjudicat for, at Værdien i saa Tilfælde er at bøde, ligesom ogsaa Beløbet af den besvegne Told samt Sagens Omkostninger.

III. I Forbindelse med Foranførte meddeles herved nogle Notitser om Kjendetegn og Skjelnemærker paa Varer, som ligne hverandre i Udseende etc.

22. **Ammoniak,** raa, urenset, svovlsuur (Pos. 207) skjelnes fra den rensede (Pos. 3) ved at de sidste ere farvefri Krystaller; førstnævnte derimod rødlig eller blaalig, eftersom den indeholder Jern eller Kobber. Ved at glødes udskilles Ammoniaken i Dampform; dette gjælder for alle Ammoniaksalte.

23. **Aqvavit etc.**

a. Om en Essents er destilleret med Spiritus, altsaa — saafremt den ikke er Apothekervarer, f. Ex. China-Extract, Sennopsblade-Extraxt og henhører under Pos. 3, — i Reglen qvalificeret til Fortoldning som Aqvavit, t. Ex. de bittre hollandske Urteessentser, erfares ved at sætte en antændt Svovlstik til en over en Lampe noget opvarmet Prøve deraf i en Theekop, og see, om Fluidummet da brænder med den for Alkohol eiendommeligo blaae Farve.

b. Fremgangsmaaden for at finde, om der til Spiritus er anvendt Sukker m. v., er følgende: I et Reagentsglas bringes en lille Deel af Vædsken, der skal undersøges. Glasset holdes over en brændende Spiritusflamme, og efterhaanden som Vædsken kommer i Kog, vil man af de opstaaende

Dampe mærke Lugten af Alkohol, Kommenolie og Fuselolie, hvorefter der viser sig Vanddampe, tykke Sukkerdampe og tilsidst et bruunt Bundfald, der fæster sig paa Glasset, hvilket Bundfald er brændt Sukker og har dettes Lugt. Ogsaa uden Reagentsglas og Spirituslampe vil det ikke være vanskeligt paa et Huulglas, f. Ex. et Uhrglas, at lade en Deel af Brændevinen fordampe, paa hvilket da Sukkeret, om det er tilstede, viser sig tilligemed de ikke fordampede Kryderier og Bitterstoffer. $^{16}/_{1}$ 58.

24. **Arsenik.**

Naar Indklarering deraf finder Sted ved nogen Anden end en Apotheker eller Materialist, bliver derom fra Toldvæsenets Side at gjøre Anmeldelse til Sundhedspolitiet. $^{16}/_{12}$ 61.

25. **Belysningsvædske og Olier.**

Tilstedeværelse af Spiritus skjønnes let ved i et cylindrisk Glas at sammenryste det paagjeldende Fluidum med et lige Maal Vand. Olien vil nemlig stedse svømme paa Vandet; indeholder Vædsken ikke Alkohol, beholder Vandet sin Klarhed og Olien indtager Halvdelen af det hele Rumfang; men indeholder den Alkohol vil Vandet, idet Alkoholen forener sig dermed, faae et mere eller mindre mælkeagtigt Udseende, og dets Rumfang vil forøges i Forhold til den tilstedeværende større eller mindre Iblanding af Alkohol. Circul. Nr. 3 1859.

26. **Bogtrykkersværte,**

hvorpaa Tolden er pr. Pd. Brutto 2 Sk., og sort Malerfarve i Olie, hvorpaa Tolden er 5 Sk. pr. Pd. Netto, ere i Udseende liig hinanden. Lugten af Olien er kun i ringe Grad fremtrædende i førstnævnte, men derimod i stærk Grad i sidstnævnte Vare. Ved at udstryge lidt af hver Slags tyndt paa et Stykke Papir, vil man kjende disse to Artikler fra hinanden, idet førstnævnte trænger enten slet ikke eller kun meget lidt gjennem Papiret efter nogen Tids Forløb, medens Malerfarven strax gaaer gjennem Papiret.

27. **Bomuld, Linned, Uld, Silke.**

Silke. Ved Forbrændingen af en Traad, sætter den Knop og bliver staaende paa Veien uden at løbe heelt op og har ingen stærk sveden Lugt. — Ved at trække en Silketraad mellem to Fingerspidser vil man ogsaa bemærke, at den viser sig langt glattere at føle paa end en Traad af andre Substantser. Er der Appretur i den paagjældende Vare, saasom ved Krepflor og Kniplinger, gjør man bedst i forinden Undersøgelsen at udvadske Prøven i Æther eller Benzin, saafremt varmt Vand ikke opfylder Hensigten.

Uld har ved Forbrændingen en stærk sveden Lugt og sætter ligeledes Knop; naar Uldtraaden brydes, sætter den strax i Brudet Grene, hvorimod Bomulden viser sig kun ubetydelig flosset i Enderne. Ulden i et Stof kan ogsaa spores ved at tage det i Munden, hvor Uld viser sig skarp og kildrende, medens Bomulden er blød og falder sammen i Munden.

Bomuld. Ved Forbrænding af en Traad løber Ilden op ad Traaden uden at sætte Knop og har ingen stærk sveden Lugt. Bomulden bestaaer af eensartede korte Trævler.

Linned, ligeledes. Naar Traaden brydes, er den blank i Fnogget; Bomuldstraaden derimod mat. Linnedtraaden er seig at bryde og giver i Bruddet en knækkende Lyd. Hamp- og Hørtrævlerne ere af en meget ueensartet Længde.

Skjøndt det nu fra Toldvæsenets Standpunkt ikke er af den Betydenhed som tidligere efter den ældre Tarif, om hvorvidt det frembudte Stof er af Linned eller af Bomuld, turde det i adskillige Tilfælde dog hænde, at det var af Interesse at erfare, om et Stof, der angives for heelt Linned, ikke indeholder Bomuld, til Exempel: ublegede Lærreder efter Pos. 143, 1 Pd. 6 Sk., idet saadanne Stoffer, naar deri findes Bomuld, ere at

henføre til Pos. 150, 1 Pd. 12 Sk. I Arkiv for Pharmaci og technisk Chemi i 1ste Bind for 1847 er meddeelt efterfølgende Fremgangsmaade, hvorved man kan komme til Vished derom:

Tøiet, der skal prøves, maa først fuldstændigt befries fra al Appretur ved at koges og vadskes i reent varmt Vand for at befries fra Sæben, hvorefter det tørres fuldstændigt. Derefter tages en Undertheekop, som er halv fyldt med Vand (er Tøiet tæt vævet gjør man vel i at tage varmt Vand); heri sætter man et Snapseglas eller et lille Viinglas og fylder dette næsten op til Randen med almindelig engelsk Svovlsyre. Man tager nu en Strimmel af det præparerede Tøi og dypper det lige ned i Glasset, saaledes at Halvdelen befinder sig ovenover Syren. I denne Stilling holder man det fra 1—1 1/2 Minut i Svovlsyreu og kaster det derpaa ned i Vandet i Theekoppen, hvor det nu ligger roligt nogle Øieblikke. Derpaa udskylles Strimlen i en dyb Tallerken med Vand og afvadskes den vedhængende geleeagtige Substants ved at trykke svagt og gnide forsigtigt mellem Fingrene. Nu kommes Tøiet i Sæbevand eller en meget fortyndet Kalilud, og derpaa lægger man det til Tørring i Luften paa Trækpapir, uden dog at trykke det derimellem. Hvis Tøiet er reent Linned, saa ere alle Traade endnu fuldstændig tilstede, er Vævet derimod blandet, saa er Bomulden forstyrret, Bomuldstraadene mangle og Hørren bliver tilbage som Skelet med smuk, reen hvid Farve.

28. **Fajence, Steentøi, Porcellain, Pottemagerarbeide.**

Med Hensyn til en af Porcellainets almindelige Egenskaber: Gjennemsigtighed, kan der være at erindre, at naar det er meget tykt, lader det sig ikke gjennemsee. I Tvivlstilfælde vil man iøvrigt ved Hjælp af en haard, men ikke for grov Fiil, kunne skjelne mellem Porcellain og Fajence. Naar Porcellainet bearbeides af Filen, yder det en stor Modstandskraft, og det frembragte Mærke har en glat og blank Overflade med et lidt blaaligt Skjær; Fajencen lader sig derimod, selv om det er haardt brændt, let gjennemfile og viser sig da paa Overfladen mat, med et kridtagtigt, fiintkornet Udseende.

29. **Farve- og Malervarer:**

Cochenille, stødt, skjelnes bedst fra Persio ved at opløses og stryges paa Papir. Prøver af begge Slags medfulgte. $^{8}/_{12}50$.

Anm.: Persio har en eiendommelig Lugt, der skjelner den fra andre Farver.

Carmin og **Zinober** kjendes fra resp. Lak- og andre røde Farver derved at ved Anvendelse af Saltsyre opløses Carminen og giver guulrød Farve; Zinober bliver derimod uforandret. Med ætsende Natronlud bliver Opløsningen af Carmin violet, hvorimod af Zinober guulagtig. — Carmin skjelnes fra røde Lakfarver ved at reagere med Svovlammonium; førstnævnte forbliver uforandret; de sidstnævnte blive violette. Glødes Zinober fordamper det; Carmin efterlader kun lidt hvid Aske.

Indigo kjendes fra andre Blaafarver derved, at den ved Forbindelse med Svovlammonium eller med ætsende Natronlud antager en grønagtig Farve og ved Glødning udbreder violette Dampe.

Undersøgelse ved Glødning kan skee ganske simpelt i en lille Jernskee over en Spirituslampes Flamme;*) til de andre Undersøgelser behøves blot et Reagentsglas, der koster en reen Bagatel.**)

30. **Glaubersalt.**

For at bedømme, om det er raat urenset (Pos. 207 toldfrit) eller renset (Pos. 3, 1 Pd. 2 Sk.), opløses noget deraf i

*) Alle Glødninger af faste, mere eller mindre vandfrie Stoffer, skee sikkrest paa Platinblik eller i en Platinskaal, sidste t. Ex. 1“ i Diameter og 1/2“ dyb.

**) Uddraget af: Farben-Chemie insbesondere der Oel- und Wasserfarben m. m. af R. Tschelnitz. Wien 1857. Denne Bog kan faaes tillaans paa Universitetsbibliotheket, og indeholder mange interessante Oplysninger om de forskjellige Farvers Kjendetegn og Egenskaber etc.

Vand; er Opløsningen klar, er det renset, i modsat Fald bliver Opløsningen mere eller mindre melkeagtig uklar: tilsættes nogle Draaber Svovlammonium, bliver Opløsningen af den rene Glaubersalt klar, hvorimod af den urensede mørk (sortagtig).

31. **Magnesit** (Pos. 207 og V. Fort. Pag. 97), der i Naturen er en steenagtig Masse, forekommer i Handelen i et grovkornet og meelagtigt hvidt Pulver, der anvendes til Kulsyrevande, det skjelnes fra kunstig Magnesia, kulsuur Bitterjord, (Pos. 3) ved at førstnævnte med Saltsyre kun langsomt udskiller Kulsyre; sidstnævnte reagerer derimod med brusende Kulsyreudvikling.

32. **Manufacturvarer** (cfr. tillige Nr. 27).

Hestedækkener, hvis Hovedbestanddeel er Uld, blive at fortolde efter Pos. 160 med 32 Sk. pr. Pd., og kun saadanne, der bestaae af Fæhaar som Hovedbestanddeel i Forbindelse med de under Pos. 158 nævnte ordinaire Uldsorter med eller uden Tilsætning af vegetabilske Stoffer, henføres til sidstnævnte Position. $^{20}/_{12}65$.

Voxdug og **Voxtaft.** For i Tvivlstilfælde at kunne komme til at bedømme, hvorvidt Stoffet er heelt eller tildeels af Silke eller af andre Stoffer, afkllpper man en lille Prøve deraf og dypper Halvdelen deraf i et lille Glas med Æther eller Benzin, hvorved den paasatte Gummi eller Fernis opløses og lader sig uden Vanskelighed afvadske ved let Gnidning. Naar det er blevet tørt ved at henligge, vil man da være istand til at undersøge, hvoraf Stoffet bestaaer.

33. **Metaller:**

Brittisk Metal, Argentin, Tin. I den belgiske Toldtarif, dateret Brüssel 1847, findes flere Oplysninger om Varers Beskaffenhed og Kjendetegn.

Angaaende de anførte Metaller indeholdes deri følgende Notitser: Brittisk Metal er sammensat af mindst 80 Dele Tin og 20 Dele af en Sammensætning af Spidsglands og Vismuth

etc. Det er let at adskille fra Argentin, som for en overveiende Deel er sammensat af Kobber, Nikkel, Zink og nogle andre Metaller; ved Beskuelsen bemærkes en Forskjel i Farven. Ved at gnide Gjenstande af Argentin med Fingrene, lader Kobberets særegne velbekjendte Lugt sig fornemme. Dette Metals Lyd er klarere end Tinnets, det er vanskeligere at skjære Stykker af.

Ved at væde Gjenstande af Argentin med Viineddike og lade dem nogle Timer være udsatte for Luften, bedækkes de med Spanskgrønt, som ikke hænder ved dem af Tin.

Jernrør. Medens Støbejernsrør, naar de ikke ere afslebne eller afdreiede, hvilket kun sjeldent er Tilfældet, frembyde en svag ru eller fiinkornet Overflade, ere Smedejernsrør langt glattere, ikke kornede paa Overfladen samt i Reglen med enkelte Længdestriber hidrørende fra Trækningen, ligesom, medens Smedejernsrør let lade sig file, dette er ikke Tilfældet med Rør af Støbejern, hvorhos hine, naar de brydes itu, ere mere eller mindre seige og frembyde en senet eller haget Bundflade, medens disse ere skjøre og brydes med en glat, kornet Flade. $^{19}/_{11}55$.

34. **Natron**, suurt, svovlsuurt, raat, urenset (Pos. 207 og Varefort. Pag. 116) er en smudsig hvid steenagtig Masse.

35. **Olier,** see No. 25.

36. **Salpeter,** see No. 37.

37. **Soda, Glaubersalt, Salpeter** (in specie det hertil hørende salpetersure Natron eller som det ogsaa kaldes salpetersuur Soda), **Borax og Salmiak** ligne hinanden i Udseende.*) Foruden hvad der er anført Pag. 210 i Winthers Tarif af 1861, nemlig: „Svovlsuur Soda eller Glaubersalt skjelnes let fra almindelig eller kulsuur Soda ved at overgydes med en Syre

*) Angaaende disse og de øvrige i den officielle Varefortegnelse Pag. 115—116 anførte forskjellige Slags Natron indeholdes Oplysning i den under No. 40 nævnte Støckhardts Chemi, hvori tillige findes angivet lette Reagentsmidler til ad videnskabelig Vei at skjelne flere Slags Varer fra hverandre.

(f. Ex. almindelig Edike), i hvilket Tilfælde almindelig Soda vil bruse op (under Kulsyreudvikling), og Vædsken antager en smudsig rødviolet Farve, medens Glaubersalt hverken bruser eller antager Farve", — kan her tilføies, at Chilisalpeter, Borax og Salmiak heller ikke bruse.

Soda har tillige en ludagtig Smag. Dobbelt kulsuurt Natron (Soda) Pos. 3, bruser med Saltsyre ligesom enkelt kulsuurt Natron (Soda), men Førstnævnte har ikke den ludagtige Smag.

Ved at kaste Chilisalpeter paa en Ildskuffe med gode Gløder, sprutter det næsten som Krudt, hvilket ingen af de andre nævnte Varesorter gjøre.

Saavel Natron- som Kali-Salpeter er uden Lugt og er af en bitter saltagtig kjølende Smag.

Salmiak indkommer i Almindelighed i større runde Skiver, er opløseligt i $2^3/_4$ Dele Vand og udvikler da stærk Kulde; et ufeilbarligt Kjendetegn er iøvrigt, at en lille Deel, sammenrørt med lidt stødt Kalk, udvikler en stærk gjennemtrængende Lugt af Ammoniak.

Naar man kaster et Stykke Borax paa en Ildskuffe med gode Gløder, sætter det Blærer under Udvikling af Kulsyre, indtil det tilsidst bliver aldeles liig hvidt Meerskum.

38. **Sukker.**

Mallas. Herom hedder det i den under No. 33 nævnte belgiske Tarif: Mallas kaldes det uklare Stof, der er fremkommet ved Afsivning af Sukker. Det er en klæbrig Substants af en bruun rødladen Farve, mere eller mindre mørk; dens Smag er sød, men med en let Bitterhed. Det, som hidrører fra Runkelrosukker, udvikler en for dette Sukker egen Lugt.

39. **Zinkilte,** svovlsuurt, hvid Vitriol, forekommer renset i Krystalform, og urenset i Pulverform. De skjelnes fra andre hvide Salte ved opløste i Vand at tilsættes Ammoniak, som udskiller Iltet i geleeagtig Form (cfr. den under Nr. 40 a. omhandlede Stöckhardts Chemi). Det rensede Salt, ufarvet, det urensede, farvet.

40. Efter de i Forordene nævnte videnskabelige Bøger anføres her Følgende:

a. Støckhardts Schule der Chemie. Braunschweig 1857. 10de Udgave. Denne Bog er i høi Grad interessant og lærerig, idet Enhver, der ikke tidligere har gjort sig bekjendt med Chemien, kan heraf paa en særdeles tydelig og let fattelig Maade blive oplyst om Meget, som forhen har været ham ubekjendt.

Enhver Regel deri bevises ved Exempler og Tegninger (286). Den omfatter Alt, hvad der angaaer de forskjellige Grundstoffer, Luft- og Jord-Arter, Mineralier m. m., deres Sammensætning og Analysering o. s. v. Bogen kan erholdes tillaans fra Universitetsbibliotheket, og jeg tør paastaae, at Ingen vil fortryde at have gjort sig bekjendt med den. Den vil iøvrigt igjennem Boghandelen kunne faaes for ca. 4 Rd. Der existerer mulig danske Bøger, som kunne være ligesaa gode eller bedre, men jeg maa tilstaae, at de lignende danske Bøger jeg kjender synes mere beregnede paa Viderekomne i Chemiens Studium, eller ogsaa behandle de kun visse specielle Dele af Chemien.

Det vilde imidlertid være for vidtløftigt af ovennævnte Bog af Støckhardt at citere Alt, som kan være af Interesse specielt for Toldembedsmænd, saasom de forskjellige Arter Kali, Natron, Salte, Olier etc., men jeg skal dog til Prøve anføre nogle Uddrag:

Pag. 529 Æther.

I det Store tilvirkes den fordeelagtigst ved [illegible] dertil indrettede Apparater til en Blandin[illegible] Svovlsyre og 5 Pd. Alkohol under stadig[illegible] dryppe saa megen Alkohol, som der b[illegible]

leret Æther. Et eneste Pd. Svovlsyre er tilstrækkeligt til efterhaanden at forvandle over 30 Pd. Alkohol (16 gr.) fra Viinaand til Æther.

Pag. 530 Forsøg med Æther.

a. Hælder man nogle Draaber Æther paa Haanden, ville de bortdunste i faa Øieblikke og derved mærkelig afkjøle Huden. Naar den om Sommeren udsættes for Solens Paavirkning, kommer den i Kog ved 35 ° C.; den bør derfor opbevares paa kjølige Steder.

d. Viinaand lader sig i hvilkensomhelst Mængde blande med Æther. Den med 3 Dele Viinaand mættede Æther bliver under Navn af Hoffmanns Geist (Hoffmannsdraaber) eller smertestillende Spiritus anvendt meget som et oplivende Lægemiddel.

e. Naar man omryster et lille Stykke Talg eller nogle Draaber Bomolie i et Glas med Æther, ville begge Fedtstoffer opløses fuldstændigt deri.

Kautschuk og mange Harpixer ere opløselige i Æther. Ætheren bliver meget almindeligt kaldet Svovlæther; dette Navn er dog urigtigt, fordi den rene Æther hverken i sin Blanding indeholder Svovlsyre eller overhovedet Svovl. — I Forbindelse med Syrer dannes de saakaldte Ætherarter. Deres Tilvirkning skeer sædvanlig ved Destillation af de vedkommende Syrer med Alkohol, ofte under Tilsætning af Svovlsyre. Nogle af de meest bekjendte ere: **Edikeæther,** meget flygtig og behagelig lugtende. **Salpeteræther** lugter behagelig som Frugt og findes fortyndet med Viinaand i den som Lægemiddel bekjendte Spir. nitr. aeth.

Smøræther forekommer i Handelen under Navn af [illegible]anasolie, **Romæther** eller Romessents, og bliver be[illegible] til at meddele Viinaanden Rommens Lugt.

Pag. 547 Chloroform, Pag. 556 Om Stearin, Elain, Margarin, Glycerin. Pag. 182, 183 og 673 Afbildninger af, hvorledes Traade af Hør, Bomuld, Uld og Silke see ud under Mikroskop med de særskilte Kjendetegn for hver Slags.

b. H. Schacht. Die Prüfung der im Handel vorkommenden Gewebe durch das Mikroskop und durch chemische Reagention. Berlin 1853.

Til at skjelne de forskjellige Stoffer, hvoraf Manufacturvarer ere sammensatte, gives intet saa grundpaalideligt Middel som Mikroskopet, og naar man har gjort sig bekjendt med dette Instruments Brug, behøves der neppe eet Minut til med fuldkommen Bestemthed at afgjøre, hvilket Stof der foreligger. Det er ogsaa anvendeligt i flere andre Tilfælde, t. Ex. til at skjelne veritabel Sago-Gryn og Meel samt Riismeel fra eftergjort Ditto af Kartofler eller af andre Stoffer.

I denne Bog, stor 64 Pag., der kan erholdes tillaans fra Universitetsbiblioteket, paavises og forklares paa det Tydeligste, deels ved Texten og deels ved Afbildningerne, Forskjellen mellem Hør, Hamp, Bomuld, Uld og Silke.

Deri indeholdes tillige Oplysning om de hidtidige practiske Prøvemethoder uden Anvendelse af Mikroskop, hvoriblandt Prøver med Olie, Forbrænding, Svovlsyre etc. Iblandt disse fremhæves den foran under Nr. 27 nævnte Fremgangsmaade til at skjelne mellem Bomuld og Linned. Som chemisk Prøve paa Uld og Silke er Anvendelse af engelsk Svovlsyre tilstrækkelig. Fremgangsmaaden opgives saaledes:

Man dypper en Stump Silketøi i denne Syre, saa opløser Silken sig i faa Secunder til en blød klæbrig, i Vand vanskelig opløselig, Masse. Er Silke og Uld vævede mellem hinanden, saa forsvinder Silken, medens Ulden bliver temmelig uforandret tilbage; er Bomuld ligeledes tilstede, forsvinder ogsaa denne, men ulige senere end Silken. Bomulden kjender man desuden,

naar den ikke er farvet, ved dens blaa Farve ved Behandlingen med Jod og Svovlsyre. Silke og Uld blive, da de intet „Zellestof“ indeholde, aldrig farvede blaa ved denne Fremgangsmaade, derimod blive saavel Silke som Uld farvet rosenrød ved Sukker og Svovlsyre. Bomuld forbliver farveløs. Er Silketøiet blandet med Bomuld, saa bliver sidstnævnte uforandret tilbage, naar det koges med en Ætskali-Opløsning; Silken saavelsom Ulden, saafremt saadanne ere tilstede, forsvinde fuldkommen ved Anvendelsen af Ætskali.

Det maa imidlertid erindres, at det Kgl. Generaldirectorat, navnlig i Circulaire af 4de October 1867 Pag. 13, har udtalt at det af practiske Hensyn maa ansees rigtigt, at Toldopsynet ikke henvises til Benyttelsen af Microskopet ved Afgjørelsen af Spørgsmaal om Manufacturvarers Tarifiring, og at saaledes Varer ikkun henføres til de Positioner i Lov af 4de Juli 1863, som gjælde for Varer af Silke eller med iblandet Silke i saadanne Tilfælde, hvor Opsynet ved den ellers sædvanlige Behandling af Varerne seer sig istand til at skjønne Silkens Tilstedeværelse.

c. J. K. Königs Droguerei-Spezerei- und Farb-Waaren-Lexicon, 3die Oplag, omarbeidet af F. Geith. München 1855.

Denne Bog (324 Pag.) med Register efter de fuldstændige latinske Varebenævnelser og særskilt do. over Benævnelserne i det tydske Sprog, indeholder værdifulde Oplysninger om chemiske Præparater, Drogueri-, Speceri- og Farvevarer, deres Tilberedning, Egenskaber, Anvendelse etc. Der er heri behandlet alle vigtigere Stoffer af Mineral-, Plante- og Dyreriget, saavel i raa som i præpareret Tilstand, saaledes som de forekomme i Handelen. Hvad der gjør Bogen særdeles nyttig er, at ved enhver Vare er dens Udseende, Lugt, Smag og andre Kjendetegn tillige meget nøiagtig anført. Af chemiske Præparater findes beskrevne en Mængde forskjellige Syrer, Æthre, Baryt-, Ammoniak-, Natron- og Kaliforbindelser m. m.

Det vilde imidlertid være altfor vidtløftigt her at optage det Meget, som er af Interesse for Toldvæsenets Embedsmænd at vide Besked om ved deslige Varers Behandling ved Indklareringen og Henførsel til de rette Tarifpositioner, og jeg maa saaledes indskrænke mig til som Exempler at anføre Følgende:

Pag. 45. **Carminum rubrum.** Rød Karmin. Fiin reven Cochenille udkoges i destilleret- eller Regnvand, og jernfri Allun, som bundfælder Farvestoffet, tilsættes. Dette Afkog hældes i Porcellainsskaale, filtreres, og Bundfaldet tørres i Skygge. Henhører til de skjønneste røde Malerfarver; anvendes til Farvning af kunstige Blomster etc. etc.

Pag. 15. **Carminum coerulum.** Blaa Karmin. Tilvirkes af Indigo, idet man opløser denne i rygende Svovlsyre, fortynder Opløsningen med Vand, filtrerer, mætter Filtratet med renset Potaske og samler det derved opstaaede Bundfald.

Anvendes ved Maleri; især af Conditorer.

Pag. 210. **Orseille.** Et rødt Farvestof, bliver tilberedt af flere Farveurter, Roecella tinctoria etc., ved sammes Gjæring med raadden Urin. Er en rødagtig Deig af eiendommelig violagtig Lugt. Bruges i Farverier.

Pag. 212. **Persio.** (Ogsaa benævnt rød Indigo og Cudbear.) Er et rødtviolet støvagtigt Pulver, der ikke optager noget Vand i sig, dens Lugt er ikke ubehagelig og den bliver udvunden af flere Urter, navnlig af Lecanora tartarea, ved Gjæring ligesom Orseille. Man benytter den til blaa og røde Farver og som Grundlag for andre simple Farver.

Bogen haves ikke paa det kongelige Bibliothek eller paa Universitetsbiblioteket, den kan iøvrigt faaes igjennem Boghandlen for 2 Rdlr. 84 Sk.

Anmærkning:

1. En lille Piece, betitlet „Ledetraad i Varekundskab for Handlende og Mæglere, ved Grosserer O. C. Green“,

udkommet i 1858 og koster 1 Rdlr., anbefales i Mangel af større Vare-Lexica, til Anskaffelse som en meget interessant, kortfattet Underretning, angaaende mangfoldige Varers Oprindelse, Udseende, Brug m. m.

2. Der maa anbefales successiv Samling af Prøver, især af saadanne Artikler, der kunne frembyde nogen Tvivl med Hensyn til deres Toldbehandling. Passende Glas til disses Opbevaring kunne haves fra Udsalget i Kjøbenhavn af Holmegaards Fabrikata for den billige Priis af 2 Rdlr. 24 Sk. pr. 100 Stkr.

D-EL